# Rekultywacja gruntów

## Jak prowadzić sprawy rekultywacji gruntów? Wniosek o zakończenie, ustalenie kierunku, opinie rzeczoznawców, zmiana właściciela i niewykonanie obowiązków

Wideoszkolenie PCC Poland skierowane do pracowników starostw powiatowych i urzędów na prawach powiatu zajmujących się rekultywacją gruntów.

**Szczegółowe omówienie kategorii rekultywacji. Co powinno znaleźć się we wniosku o zakończenie rekultywacji? Rekultywacje wykonane bez zezwolenia - postępowanie, konsekwencje, sankcje**

Podczas szkolenia omówimy praktyczne zasady prowadzenia postępowań dotyczących rekultywacji i zagospodarowania gruntów, ze szczególnym uwzględnieniem problemów pojawiających się w codziennej pracy starostw. Wyjaśnimy, jak prawidłowo zakończyć rekultywację, jakie dokumenty powinny zostać przedłożone przez zobowiązanego, jak kontrolować wykonane prace oraz jak postępować, gdy rekultywacja nie została wykonana w wymaganym terminie. Dużą część szkolenia poświęcimy ustalaniu kierunku rekultywacji, ocenie utraty wartości użytkowej gruntów oraz opiniom rzeczoznawców. Omówimy również rekultywację z wykorzystaniem odpadów, wypełnianie wyrobisk, sytuacje związane z wodami i terenami podmokłymi oraz problemy pojawiające się przy nielegalnym wydobyciu kopalin. Na konkretnych przypadkach przeanalizujemy także, kto odpowiada za wykonanie rekultywacji, gdy zmienia się właściciel nieruchomości, przedsiębiorca zostaje wykreślony z rejestru, osoba zobowiązana umiera albo grunt trafia do nowego podmiotu. Uczestnicy dowiedzą się, jak prowadzić postępowania w nietypowych sytuacjach, jak egzekwować wykonanie obowiązków oraz jak prawidłowo dokumentować podejmowane czynności.

## W programie m.in.:

- **Jak prawidłowo zakończyć rekultywację i odebrać wykonane prace?** Jak powinien wyglądać wniosek o zakończenie rekultywacji, jakich dokumentów i załączników wymagać oraz na co zwrócić uwagę przed wydaniem decyzji uznającej rekultywację za zakończoną?
- **Jak pilnować terminów i egzekwować wykonanie obowiązku rekultywacji?** Od kiedy liczyć 5-letni termin, jak postępować, gdy rekultywacja trwa zbyt długo, jak ponaglać zobowiązanego oraz kiedy stosować egzekucję administracyjną, wykonanie zastępcze lub obciążenie kosztami?
- **Jak ustalać i zmieniać kierunek rekultywacji?** Kto powinien ustalić kierunek, jakie dokumenty i opinie brać pod uwagę oraz jak postępować przy rekultywacji rolnej, leśnej, wodnej, przy wypełnianiu wyrobisk lub w przypadku zmiany wcześniej ustalonego kierunku?
- **Jak prowadzić sprawy rekultywacji z wykorzystaniem odpadów?** Jak weryfikować decyzje dotyczące przetwarzania odpadów, oceniać możliwość wypełniania wyrobisk oraz postępować w przypadku terenów mokrych, zagrożonych wodą lub materiałów o niejasnym statusie?
- **Jak oceniać grunty zdegradowane i zdewastowane oraz korzystać z opinii rzeczoznawców?** Jak ustalać stopień utraty lub ograniczenia wartości użytkowej gruntów, kiedy potrzebne są opinie rzeczoznawców, kto ponosi ich koszty i jak wykorzystać je w postępowaniu?
- **Jak postępować w przypadku nielegalnego wydobycia i nietypowych sytuacji terenowych?** Jak prowadzić sprawy dotyczące wyrobisk powstałych bez koncesji, działek gminnych, starych wyrobisk, nieużytków oraz terenów, na których działalność wydobywcza była prowadzona niezgodnie z przepisami?

- **Kto odpowiada za rekultywację po zmianie właściciela lub zniknięciu przedsiębiorcy?** Jak postępować w przypadku sprzedaży działki, śmierci osoby zobowiązanej, wykreślenia firmy z KRS, zmiany dzierżawcy lub przekształcenia przedsiębiorcy oraz jak ustalić podmiot odpowiedzialny za dalsze wykonanie rekultywacji?

# Szczegółowy program szkolenia:

**Pytania uczestników, na które odpowiedzieliśmy podczas ostatniego szkolenia**

- Co powinien zrobić starosta w sytuacji, gdy upłynął już 5-letni termin rekultywacji, przedsiębiorca nie wystąpił z wnioskiem o zakończenie rekultywacji, a następnie złożył wniosek o zmianę kierunku rekultywacji, uzasadniając niedokończenie prac brakiem surowca do zakończenia rekultywacji? Czy w takiej sytuacji należy wszcząć postępowanie egzekucyjne, a jeśli tak, to jakie działania może podjąć starosta, aby uniknąć prowadzenia egzekucji administracyjnej?
- Do starosty wpłynął wniosek o ustalenie kierunku rekultywacji w 2026 r., podczas gdy koncesja na wydobywanie piasku wygasła w 2017 r. Czy poza postępowaniem egzekucyjnym organ może podjąć dodatkowe działania mające na celu wyegzekwowanie obowiązku przeprowadzenia rekultywacji?
- Jak postępować w sytuacji, gdy podczas odbioru prac rekultywacyjnych zgłoszonych przez przedsiębiorcę starosta dokonuje pomiaru nachylenia skarp nadwodnych, a OUG wykonuje pomiary innym urządzeniem i uzyskuje odmienne wyniki, po czym wydaje negatywną opinię?
- Wpłynął wniosek o uznanie rekultywacji za zakończoną samoistnie w kierunku rolnym na terenie działki o powierzchni 0,12 ha oznaczonej w ewidencji jako „K”. Działka została odziedziczona po babci. W zasobach organu brak jest dokumentacji dotyczącej koncesji, a według wnioskodawczyni wydobycie piasku miało charakter okazjonalny i zostało zakończone ponad 30 lat temu. Jak powinno wyglądać postępowanie w takiej sprawie?
- Czy możliwa jest rekultywacja wyrobiska zawodnionego poprzez wykorzystanie odpadów?
- Jak postępować w sytuacji, gdy po eksploatacji torfu powstało wyrobisko oznaczone w ewidencji jako „K”, które samoistnie wypełniło się wodą? Przedsiębiorca zakończył eksploatację złoża w 2019 r., jednak koncesja nadal nie wygasła. Po wezwaniu przedsiębiorca złożył dokumentację dotyczącą ustalenia kierunku i terminu rekultywacji oraz jej zakończenia, wskazując, że wyrobisko jest już wypełnione wodą, a skarpy zostały wyrównane. Czy rekultywacja powinna zostać wykonana w terminie 5 lat od faktycznego zakończenia eksploatacji, tj. do końca 2024 r.? Czy za cały 2025 r. oraz część 2026 r. należy naliczyć sankcję w wysokości 200% opłaty? Czy do wniosku o ustalenie kierunku i terminu rekultywacji należy dołączyć dwie opinie rzeczoznawców i czy obowiązek ten występuje zawsze?
- Czy gmina jako właściciel gruntów może wystąpić o rekultywację terenów po eksploatacji złoża kruszywa naturalnego w celu zmiany użytku „K”, jeżeli koncesja wygasła 13 lat temu, przedsiębiorcy zakończyła się umowa dzierżawy i nie jest on zainteresowany wykonaniem rekultywacji?
- Koncesja wygasła, rekultywacja nie została zakończona, a nieruchomość ma nowego właściciela – dzierżawcę z KOWR. Czy możliwe jest przeniesienie obowiązku rekultywacji na nowego właściciela, jeżeli wystąpi z takim wnioskiem, a dotychczasowy zobowiązany wyrazi zgodę na zmianę decyzji? Nowy właściciel nie prowadził wydobycia ani nie posiadał koncesji, jednak zamierza przeprowadzić rekultywację i uzyskać zgodę na przetwarzanie odpadów.
- Kiedy należy wydawać decyzję dotyczącą stopnia ograniczenia lub utraty wartości użytkowej gruntów – czy na etapie ustalania kierunku rekultywacji, jeżeli strona nie zamierza uzyskać pełnej decyzji w jednym postępowaniu?

- Jeżeli zostanie złożony wniosek wyłącznie o ustalenie kierunku, sposobu i terminu rekultywacji, np. w kierunku rolnym, czy konieczne jest wezwanie do przedłożenia opinii dwóch rzeczoznawców dotyczących ustalenia, czy grunty są zdegradowane lub zdewastowane zgodnie z art. 28 ust. 5 ustawy? Jeżeli tak, to czy brak takich opinii powinien skutkować wezwaniem do uzupełnienia braków formalnych pod rygorem pozostawienia wniosku bez rozpoznania? Czy obowiązek dołączenia opinii dotyczy również przedsiębiorców prowadzących eksploatację kopalin?
- Jeżeli w decyzji nałożono obowiązek corocznego zawiadamiania organu do 28 lutego o zmianach dotyczących gruntów podlegających rekultywacji, a obowiązek ten nie jest realizowany, jakie działania może podjąć organ?
- Jeżeli osoba fizyczna składa wniosek o wydanie decyzji rekultywacyjnej, czy może wskazać konkretną datę zakończenia działań rekultywacyjnych?
- Co powinien zrobić starosta, gdy przedsiębiorca, któremu cofnięto koncesję wydaną przez marszałka województwa, nie zamierza wystąpić o decyzję rekultywacyjną, jest niewypłacalny i zadłużony wobec wielu instytucji, a teren po wydobyciu jest częściowo zalany wodą i wymaga uporządkowania, jednak organ nie posiada środków na wykonanie zastępcze?
- Czy decyzje rekultywacyjne mogą być wydawane z urzędu w sytuacji, gdy kontakt z przedsiębiorcą jest utrudniony lub brak jest współpracy z jego strony?
- W decyzji ustalającej kierunek rekultywacji sprzed kilkunastu lat nałożono obowiązek sporządzenia projektu rekultywacji zawierającego opis planowanych prac. Obecnie złożono wniosek o wydanie decyzji o zakończeniu rekultywacji, jednak prace zostały wykonane w sposób odmienny od przewidzianego w projekcie, choć zgodny z zapisami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Czy w takiej sytuacji można wydać decyzję o zakończeniu rekultywacji?
- Przedsiębiorca złożył wniosek o zakończenie rekultywacji, jednak poza wskazaniem wykonania prac związanych z wytworzeniem warstwy próchniczej nie określił powierzchni objętej pracami. Czy organ powinien wezwać do uzupełnienia wniosku?
- Czy istnieje orzecznictwo potwierdzające możliwość uznania rekultywacji za zakończoną bez wcześniejszego ustalenia kierunku rekultywacji?
- Jak postępować w przypadku, gdy rekultywacja została wykonana bez wcześniejszego ustalenia kierunku rekultywacji, a następnie złożono wniosek o uznanie jej za zakończoną? Czy w takiej sytuacji należy wydać decyzję ustalającą kierunek rekultywacji zgodnie ze stanem faktycznie wykonanych prac?
- Czy opinie rzeczoznawców są wymagane również w sytuacji, gdy organ nie ma wątpliwości co do ustalenia kierunku rekultywacji?

**1. Zakończenie rekultywacji, nowa koncesja i egzekwowanie rekultywacji**

- Co powinno znaleźć się we wniosku o zakończenie rekultywacji?
- Jak skłonić osobę zobowiązaną do rekultywacji do wywiązania się ze zobowiązania, jeśli jeszcze tego nie zrobiła?
- Jak skutecznie przeprowadzić zakończenie rekultywacji?
- Co zrobić w sytuacji, gdy upłynął okres rekultywacji, a osoba zobowiązana do jej wykonania nadal próbuje wydobyć złoże i składa wniosek o kolejną koncesję?
- Czego należy wymagać podczas zakańczania rekultywacji? W jaki sposób kontrolować jej zakończenie?

- Jakie rodzaje sankcji wyróżniamy?
- Jak należy postępować w przypadku rekultywacji wykonanej bez zezwolenia? Czy można korzystać z sankcji, a jeśli tak, to jakich?
- Co zrobić z osobą, która nie wywiązuje się z przeprowadzenia rekultywacji poeksplotacyjnej, gdy grunty objęte rekultywacją miały klasę V i VI?
- W jaki sposób ponaglać osobę zobligowaną do rekultywacji?
- W jaki sposób urzędnik może bronić się przed egzekucją administracyjną rekultywacji?
- Jak wygląda egzekucja administracyjna rekultywacji? W jaki sposób postępować gruntami w klasach I-III gdy termin przeprowadzenia rekultywacji zostanie przekroczony?
- Na co zwracać uwagę w przypadku decyzji o uznaniu rekultywacji gruntów za zakończoną? W jaki sposób odebrać wykonane prace rekultywacyjne?
- Co robić w sytuacji, gdy rekultywacja trwa dłużej niż 5 lat? Jak rozpatrywać takie przypadki? Niektórzy piszą rozpatrzenia np. surowiec jest przerabiany w innych kopalniach, jak naliczać kary gdy są słabe mineralne gruntu?
- Jakie dokumenty są potrzebne, aby uznać rekultywacje za zakończoną?
- Jak naliczyć opłaty karne, jeżeli rekultywacja dotyczyła gruntów klas niechronionych? Jak wyegzekwować zakończenie tej rekultywacji? Czy obowiązek egzekucji istnieje gdy grunty są niechronione?

**2. Utrata właściwości użytkowych gruntów oraz opinie rzeczoznawców**

- Czy opinia rzeczoznawców jest wymagana w przypadku wydobycia kruszywa i braku wartości użytkowej gruntu?
- Czy stwierdzenie ograniczenia wartości użytkowej gruntów przez dwóch biegłych jest zawsze niezbędne?
- Kto ponosi koszty opłacenia opinii rzeczoznawców? Jak wygląda kwestia finansowania?
- Kto powinien wymagać opinii rzeczoznawców o utracie wartości użytkowej gruntów w przypadku działalności wydobywczej? Czy należy wymagać opinii, jeżeli decyzja o rekultywacji została wydana przed eksplantacją?
- Czy każdy "stopień utraty" wartości gruntów powinien mieć komplet decyzji?
- Co powinna zawierać opinia rzeczoznawcy?
- Czym jest "stopień utraty"?
- W jakim celu wydaje się decyzje ustalające stopień ograniczenia nieruchomości?
- Czy przy każdej rekultywacji musi być wydana opinia dwóch rzeczoznawców?
- Kto może być rzeczoznawcą?

**3. Rekultywacje odpadami, terminy oraz nietypowe sytuacje**

- Czym jest projekt rekultywacji?
- Jakie są kategorie rekultywacji?
- Jak powinny wyglądać decyzje rekultywacyjne?
- Jakie są terminy rekultywacji?
- Jakie są rodzaje rekultywacji?
- Czy można przedłużyć termin rekultywacji? Czy jest to termin bezwzględny?
- Jakich dokumentów należy wymagać od inwestorów?
- Co zrobić w sytuacji gdy właściciel terenu, na którym występuje zagłębienie występuje o wydanie decyzji zobowiązującej o rekultywacje?
- Jak przeprowadzać rekultywację zdegradowanych gruntów po kopalniach gazu? Czy istnieje wymóg

przedkładania przez wnioskodawcę analizy badań po wykonaniu robót związanych z poszukiwaniem węglowodorów do starostwa?
- Jak wygląda proces rekultywacji terenów poprzemysłowych?
- Do czyich obowiązków należy wykonanie dokumentacji rekultywacyjnej?
- Jak postępować w sytuacji, gdy osoba zobowiązana do wykonania rekultywacji w jej ramach, w miejscu wykopu robi staw?
- Czym są grunty zdewastowane, a czym są grunty zdegradowane?
- Czy urzędnicy muszą wymagać projektu rekultywacji, jeśli go nie zatwierdzają?
- Czy w przypadku gdy grunty są niekorzystnie przekształcone przez działalność prowadzoną na danym terenie 50 lat temu, można uznać za rekultywację naturalną zarośnięcie działki przez okres jej nieużytkowania?
- Co zrobić w sytuacji, gdy przedsiębiorca nie posiada koncesji na wydobycie, a została wydana przez Starostę koncesja na rekultywację użytków rolnych? Jak w takim wypadku radzić sobie z inwestorami?
- Jak postępować w sytuacji, gdy odbywa się wydobycie, a firma nie występuje o kierunek rekultywacji? W jaki sposób egzekwować postępowanie, jeśli zamiast firmy o kierunek rekultywacji wystąpi starostwo?
- Problem ewidencyjny starych wyrobisk, na których widnieje “k” (grunt własności gminnej), gmina sprzedaje nieruchomość i nalicza podatek od “k” (widniejącym w ewidencji). Jak postępować z takimi działaniami?
- Wyrobiska w pobliżu rzeki, stwarza sytuację zagrażającą połączenia wód płynących z miejscem eksploatacji. Jakie organy powiadomić? Jaki kierunek powinien być obrany i kto go ustala? Czy starosta powinien ustalać kierunek rekultywacji? Ponadto, wyrobisko jest rekultywowane odpadami.
- Jak regularnie przeprowadzać kontrole rekultywacyjne? Przy wydaniu koncesji, firma jednocześnie dostaje decyzję o rekultywacji (termin za 30/40 lat). Czy w takiej sytuacji starostwo co roku ma zbierać informacje dotyczące wykonanych prac rekultywacyjnych?
- Co robić w przypadku, gdy po uzyskaniu opinii organów opiniujących okazało się, że kierunki są niezgodne z planem zagospodarowania przestrzennego?
- Co zrobić, gdy przedsiębiorca nie ujawnia użytku „K”, czyli kopalny (zmiana przeznaczenia) i występują niezgodności?
- Jaką podstawę prawną należy stosować, gdy na obszarze zrekultywowanym po zakładzie górniczym są plany stworzenia osiedla?
- Czy niwelowanie gruntów rolnych podlega rekultywacji?
- Zakup wyrobiska bez koncesji- Na jakiej podstawie urzędnik może zezwolić na rekultywacje, w sytuacji gdy nowi właściciele złożyli wniosek o kierunek rekultywacji? Kto powinien się tym zająć- starostwo czy marszałek?
- Czy gdy przedsiębiorca składa wniosek o kierunku rekultywacji, jest zobligowany dostarczyć jakąś rekultywację?

**4. Rekultywacja różnymi rodzajami odpadów**

- Jakie odpady mogą być stosowane do rekultywacji bez zabezpieczenia roszczeń?
- Problematyka rekultywacji przy użyciu odpadów-Jak weryfikować decyzje na przetwarzanie odpadów itd.?
- Co robić w sytuacji wystąpienia odpadów radioaktywnych? Tereny po odpadach hutniczych z prawdopodobieństwem wystąpienia np. głowic nuklearnych- W jaki sposób się do nich ustosunkować?

- Co robić gdy hałdy piachu będące pozostałością po wydobyciu, które służyły jako materiał do rekultywacji odpadami, zostały uznane w drodze decyzji za materiał niepełnowartościowy? Jakie działania podjąć?
- Po-rekultywacyjne gospodarowanie odpadami, chęci pozyskania szlak, wtórna rekultywacja - co robić?

**5. Nielegalna eksploracja**

- Jak prowadzić postępowanie w przypadku nielegalnego wydobycia? W jakim terminie, w jaki sposób, jakie dokumenty powinny zostać złożone? Jak powinna przebiegać rekultywacja takich terenów?
- Cała procedura rekultywacji nielegalnej eksploracji - jak do tego podejść? Jakie decyzje powinno się wydawać?
- Nielegalne wydobycie, a przepisy gospodarki przemysłowej? Co zrobić na gruntach z nielegalną eksportacją? Jakie postępowania wprowadzić? Czy można to nazwać przemysłem?
- W jaki sposób powinien zachować się starosta, w przypadku prowadzenia przez urząd górniczy postępowania, w sprawie nielegalnego wydobycia kopaliny bez koncesji? Co z rekultywacją?

**6. Kierunki rekultywacji**

- Zasady kwalifikacji - do czego kwalifikować, np. usunięcie pagórka?
- Jak określić kierunek rekultywacji ze względu na dokumenty?
- Jakie są rodzaje i kierunki rekultywacji? W jaki sposób właściwie udokumentować wybór danego kierunku?
- Kto powinien ustalać kierunek rekultywacji w przypadku, gdy jest wyznaczona rekultywacja kopalni i zasypywanie odpadami? Co w sytuacji gdy pojawi się woda i jak takie wyrobisko ma się wtedy do prawa wodnego?
- Zmiana kierunku rekultywacji - który wybrać w przypadku dwóch sprzecznych opinii?

**7. Nowy właściciel gruntu lub znikająca z rynku firma**

- Co zrobić, jeżeli zobowiązana do rekultywacji osoba fizyczna zmarła? Jakie działania podjąć?
- Jak postępować w sytuacji gdy nałożony na firmę obowiązek rekultywacji nadal trwa, a firma, która spowodowała degradację w latach 70. już nie istnieje? Co robić?1
- Kto powinien rekultywować teren, gdy następuje zmiana właściciela, ale on nie spowodował dewastacji?
- Jakie czynności podjąć, jeżeli nie został ustalony sprawca degradacji? Jak powinno przebiegać finansowanie, z jakich środków? Jeśli nie został wyznaczony sprawca, jeżeli nie ma środków na rekultywację, jak to powinno być zrekultywowane?
- Kto powinien być odpowiedzialny za ustalenie podmiotów postępowania? Wnioskodawcy i właściciel gruntów? Czy również właściciele nieruchomości sąsiednich?
- Co zrobić, jeżeli osoba zobowiązana do rekultywacji nie wykonuje tego obowiązku, a w międzyczasie zawiera akt notarialny i zmienia się właściciel nieruchomości? Jak powinna wyglądać procedura?
- Osoba, która uzyskała koncesję, dzierżawi grunt i zakończyła wydobywanie. Koncesja wygasła, a właściciel gruntu wycofał dzierżawę i zabronił wejścia na grunt. Teraz właściciel wymaga ustalenia kierunku rekultywacji na osobę, która miała koncesję. Czy bez ustalenia kierunku można od razu robić zakończenie, bo rekultywacja została przeprowadzona?
- Niewykonanie rekultywacji przez sprawcę degradacji i zmiana właściciela- Jakie istnieją narzędzia prawne w tym zakresie?
- Przedsiębiorca przekształcił się, a poprzedni nie wykonał rekultywacji. Obecnie wyznaczono inny

kierunek, wyrósł tam las, a nowy zarząd zawnioskował o zmianę. Czy starostwo może zmienić w takim przypadku kierunek rekultywacji?
- Postępowanie administracyjne, procedura, jak wyegzekwować rekultywacje, gdy firmy znikają z rynku?
- Czy urzędnicy mogą przenieść obowiązek rekultywacji?
- Co zrobić, gdy osoba zobowiązana do rekultywacji sprzedała działkę? Czy nowy właściciel może prowadzić rekultywację? Czy na podstawie decyzji rekultywacyjnej może starać się o decyzję na odzysk odpadów w celu unieszkodliwienia tych odpadów poza instalacjami i na wypełnianiu powstałych terenów poeksploatacyjnych?

# Prowadzący:

**Maciej Malinowski**

Od 2014 roku **geolog powiatowy w Starostwie Powiatowym w Wejherowie.** Wykładowca na kierunku Inżynieria Ropy i Gazu z zakresu, m.in. ochrony środowiska podczas prac poszukiwawczo-rozpoznawczych i wydobywczych kopaliny, wykłady z zagadnień rekultywacyjnych i ich wpływu na aspekty środowiskowe, a także uwarunkowania prawne.

Wcześniej starszy inspektor ds. geologii w Wojewódzkim Inspektoracie Ochrony Środowiska w Gdańsku (Oprócz częstych kontroli zakładów górniczych, przeprowadzał również kontrolę w zakresie wykonywania prac rekultywacyjnych z wykorzystywaniem odpadów).

Zajmuje się prawem geologicznym i górniczym, a także ustawą o ochronie gruntów rolnych i leśnych. Do jego fundamentalnych obowiązków należy wydawanie decyzji w zakresie rekultywacji. W związku z lokalizacją na terenie powiatu dużej liczby kopalń (w tym odkrywkowych oraz otworowych) rekultywacja jest powszechnym zagadnieniem na niniejszym stanowisku pracy. W skali roku szacunkowo wydaje 10 decyzji rekultywacyjnych oraz wykonuje częste wyjazdy kontrolne weryfikujące realizację wykonywanych prac i zabiegów rekultywacyjnych.

Absolwent studiów na kierunku **Ochrona środowiska oraz studiów inżynierskich z planowania i zagospodarowania przestrzennego.** Kolejnym kierunkiem studiów była geologia, a następnie w 2021 r. uzyskał uprawnienia gleboznawcy i klasyfikatora gruntów. Wykonuje również opinie określające stopień ograniczenia lub utraty wartości użytkowej gruntów dla potrzeb przyszłych prac rekultywacyjnych. W 2022 roku prowadził blok rekultywacyjny podczas 1. Konferencji Współczesna Geologia Samorządowa organizowanej przez Państwowy Instytut Geologiczny.

# Terminy i szkolenia

**Data:** 07 grudnia 2026 10:00-15:00
**Miejsce:** Wideoszkolenie

*Prawa autorskie do niniejszego programu przysługują Private Corporate Consulting Sp. z o.o. Udostępnianie, kopiowanie i przerabianie niniejszego programu bez pisemnej zgody Private Corporate Consulting Sp. z o.o., zagrożone jest odpowiedzialnością karną oraz cywilną*